

LIBRIS

We know
books

GHEORGHE POPA
LUCIA POPA

Dictionar

DE PLEONASME

ȘTIINȚA

A

ABA, s.f. „țesătură groasă de lână, de obicei albă, din care se confecționează haine țărănești”

~ de lână; ~ țărănească

ABĂTUT, adj. „care este descurajat, trist, deprimat, indispus”

~ și amărât; ~ și deprimat; ~ și descurajat; ~ și indispus; ~ și îndurerat; ~ și mâhnit; ~ și necăjit; ~ și supărat; ~ și trist

ABERANT, adj. „care se abate de la tipul normal sau corect, care constituie o aberație”

~ și absurd; ~ și fantasmagoric; ~ și inept; ~ și prost; ~ și stupid

ABERAȚIE, s.f. „abatere de la ceea ce este normal sau corect”

a. ~ absurdă; ~ fantasmagorică; ~ ineptă; ~ proastă; ~ stupidă; **b.** ~ și absurditate; ~ și aiureală; ~ și bazaconie; ~ și elucubrație; ~ și prostie; ~ și stupiditate

ABIL, adj. „care este îndemânatic, iscusit, dibaci într-un anumit domeniu”

~ și diplomat

ABILITATE, s.f. „îndemânare, iscusință, pricepere, dibăcie”

a. ~ dibace; ~ iscusită; ~ îndemânatică; ~ pricepută; **b.** ~ și dibăcie; ~ și iscusință; ~ și îndemânare; ~ și pricepere

ABIS, s.n. „prăpastie adâncă; genune, hău”

a. ~ adânc; ~ afund; **b.** ~ și genune; ~ și hău; ~ și prăpastie;

ABJECT, adj. „care inspiră repulsie, dispreț; josnic, netrebnic, mizerabil”

~ și josnic; ~ și mârșav; ~ și mizerabil; ~ și nemernic; ~ și netrebnic; ~ și ticălos

ABIECȚIE, s.f. „faptă, atitudine demnă de dispreț; ticăloșie, josnicie”

a. ~ josnică; ~ mârșavă; ~ mizerabilă; ~ nemernică; ~ netrebnică; ~ ticăloasă; **b.** ~ și josnicie; ~ și mârșăvie; ~ și mișelie; ~ și nelegiuire; ~ și nemernicie; ~ și netrebnicie; ~ și ticăloșie

ABNEGAȚIE, s.f. „jertfire de sine; devotament”

a. ~ devotată; **b.** ~ și devotament

ABOLI, vb. „a desființa o instituție, a anula o lege”

a. ~ complet; ~ deplin; ~ integral; ~ total; **b.** ~ și a abroga; ~ și a anula; ~ și a desființa; ~ și a suprima

ABOMINABIL, adj. „înfiorător, groaznic, dezgustător, urât”

~ și cutremurător; ~ și dezgustător; ~ și fioros; ~ și groaznic; ~ și înfiorător; ~ și îngrozitor; ~ și monstruos; ~ și odios; ~ și oribil; ~ și respingător; ~ și teribil; ~ și terifiant

ABORIGEN, adj., s.m., „băștinaș, autohton, indigen”

a. ~ autohton; ~ băștinaș; ~ indigen; **b.** ~ și autohton; ~ și băștinaș; ~ și indigen; ~ și neaoș; ~ și pământean

ABREVIA, vb. „a prescurta (în scris sau în vorbire) un cuvânt, un titlu etc.”

a. ~ pe scurt; **b.** ~ și a prescurta

ABREVIERE, s.f. „prescurtare, abreviație”

v. SCURTARE și ~

ABROGA, vb. „a anula o lege, o dispoziție oficială”

~ și a desființa

ABRUPT, adj. „pieziș, prăpăstios”

v. RÂPĂ ~ă; REPEZIȘ ~

ABRUTIZARE, s.f. „animalizare, dezumanizare”

v. DEZUMANIZARE și ~

ABRUTIZAT, adj. „animalizat, dezumanizat”

v. DEZUMANIZAT și ~

ABSCONS, adj. „greu de înțeles; ascuns, tainic; obscur”

~ și neînțeles; ~ și straniu

ABSOLUT, adj. „deplin, total”

v. SUPREMAȚIE ~ă

ABSOLVENT, s.m. „persoană care a terminat un ciclu sau o formă de învățământ”

v. PROMOȚIE de ~i

ABSOLVI, vb. „a scuti pe cineva de pedeapsă; a ierta”

v. SCUTI și ~

ABSTRACT, adj. „conceptual, noțional”

v. NOȚIUNE ~ă

ABSURD, adj. „care contrazice gândirea logică, care nesocotește legile naturii și ale societății; illogic”

~ și aberant; ~ și fantasmagoric; ~ și inept; ~ și stupid

ABSURDITATE, s.f. „caracterul a ceea ce este absurd”

a. ~ aberantă; ~ fantasmagorică; ~ ineptă; ~ stupidă; b. ~ și aberație; ~ și aiureală; ~ și bazaconie; ~ și elucubrație; ~ și enormitate; ~ și fantasmagorie; ~ și stupiditate

ABUNDENT, adj. „care este în cantitate mare; bogat, îmbelșugat”

~ și bogat; ~ și copios; ~ și îmbelșugat; ~ și îndestulat; ~ și opulent

ABUNDENȚĂ, s.f. „cantitate mare, belșug, bogăție”

a. ~ bogată; ~ copioasă; ~ îmbelșugată; ~ îndestulată; ~ opulentă; b. ~ și affluentă; ~ și belșug; ~ și bogă-

ție; ~ și îmbelșugare; ~ și îndestulare; ~ și opulență; ~ și prisos

ABUR, s.m. „vapor de apă”

v. SAUNĂ de ~i

ABUZ, s.n. „întrebuințare fără măsură a unui lucru; exces”

a. ~ exagerat; ~ excesiv; ~ ilegal; ~ mult; ~ samavolnic; b. ~ și despotism; ~ și exagerare; ~ și exces; ~ și ilegalitate; ~ și samavolnicie; ~ și silnicie

ABUZIV, adj. „care este exagerat, excesiv”

~ și exagerat; ~ și excesiv

ACALMIE, s.f. „potolire sau încetare temporară a mișcării vântului, apei; răstimp de liniște într-o perioadă de frământări”

a. ~ liniștită; ~ potolită; b. ~ și încetare; ~ și liniște; ~ și oprire; ~ și pace; ~ și potolire; ~ și tăcere

ACCELERA, vb. „a iuți, a grăbi din ce în ce mai mult, a mări viteza”

v. GRĂBI și ~; IUȚI și ~; PRECIPITA și ~; PRIPI și ~; URGENTA și ~; ZORI și ~

ACCELERAT, adj., adv. „care se face din ce în ce mai repede”

v. GRABĂ ~ă; GRĂBI ~; IUȚI ~; PRECIPITA ~; PRIPI ~; URGENTA ~

ACCENTUA, vb. „a scoate în evidență prin modul de pronunțare, prin ton etc.”

v. EVIDENȚIA și ~; POTENȚA și ~; RELIEFA și ~

ACCENTUAȚIE, s.f. „evidențiere, reliefare”

v. POTENȚARE și ~; SUBLINIȚIE și ~

ACCENTUAT, adj. „evidențiat, reliefat”

v. POTENȚARE ~ă; PRONUNȚAT și ~; SUBLINIȚIE ~ă

ACCEPTABIL, adj. „care poate fi acceptat; satisfăcător”

v. PASABIL și ~; PLAUZIBIL și ~; POTRIVIT și ~; SATISFĂCĂTOR și ~; VEROSIMIL și ~

ACCES, s.n. „ansamblu de tulburări clinice ale organismului care se manifestă brusc”

v. PUSEU și ~

ACCESIBIL, adj. „care are un preț avantajos”

v. POTRIVIT și ~

ACCESORIU, adj. „care constituie un element secundar, anex, incidental”

v. SECUNDAR și ~; SUBSIDIAR și ~

ACCIDENT, s.n. „eveniment întâmplător”

~ întâmplător

ACCIDENTAL, adj. „întâmplător, neprevăzut”

~ și aleatoriu

ACLAMAȚIE, s.f. (mai ales la pl.) „urale, aplauze”

~ și aplauze; ~ și osanale; ~ și ovății; ~ și urale

ACONT, s.n. „plată dintr-o sumă de bani plătită sau încasată înainte”

~ dinainte; ~ în avans

ACOPERI, vb. „a înfășura, a înveli”

v. ÎNFĂȘURA și ~

ACORD, s.n. „înțelegere între două persoane, părți etc.” (deci „un acord” presupune implicarea a cel puțin două părți)

~ comun; de comun ~

ACRIBIE, s.f. „exacitate, corectitudine în cercetarea științifică”

a. ~ corectă; ~ exactă; ~ exigentă; ~ riguroasă; ~ scrupuloasă; ~ tipică; b. ~ și conștiinciozitate; ~ și corectitudine; ~ și exactitate; ~ și exigență; ~ și rigurozitate; ~ și scrupulozitate; ~ și tipică

ACRIBIOS, adj. „extrem de exact”

~ și conștiincios; ~ și corect; ~ și exact; ~ și exigent; ~ și riguros; ~ și scrupulos

ACROBATIC, adj. „ca de acrobat”

v. LUPING ~

ACRU, adj. „care are gustul oțetului”

v. OȚET ~

ACTIV, adj. „harnic”

v. HARNIC și ~; NEOBOSIT și ~; SILITOR și ~; ZELOS și ~

ACTIVITATE, s.f. „ansamblu de acte fizice, intelectuale și morale făcute în scopul obținerii unui anumit rezultat; muncă, lucru”

~ și lucru; ~ și muncă; ~ și ocupație; ~ și preocupare; ~ și travaliu; ~ și treabă

ACTUAL, adj. „care există sau se petrece în prezent”

v. CONTEMPORANEITATE ~ă; NOU și ~; PREZENT și ~

ACTUALITATE, s.f. „timpul de față, prezent”

~ contemporană; ~ prezentă; ~ recentă

ACTUALMENTE, adv. „în momentul de față, în prezent”

a. ~ acum; b. ~ și în prezent

ACUITATE, s.f. „proprietate de a percepe excitații oricât de slabe și de a diferenția excitații foarte asemănătoare între ele; ascuțime, agerime”

~ ageră; ~ intensă; ~ perceptivă; ~ senzorială

ACUM, adv. „în prezent, în momentul de față; actualmente”

v. ACTUALMENTE ~; IMEDIAT ~; IMEDIAT și ~; NUMAIDECĂT ~

ACUȘI, adv. „îndată, imediat”

v. ÎNDATĂ și ~

ACUZARE, s.f. „învinuire, incriminare”

v. INCULPARE și ~

ADAOS, s.n. „ceea ce se adaugă la ceva; supliment, completare”

a. ~ alipit; ~ anexat; ~ atașat; ~ complementar; ~ suplimentar; b. ~ și anexă; ~ și apendice; ~ și completare; ~ și supliment

ADĂUGA, vb. „a mai pune peste...; a da în plus”

~ în plus; ~ suplimentar

ADĂUGAT, adj. „alăturat, alipit, completat”

~ și alipit; ~ și anexat; ~ și atașat; ~ și completat; ~ și suplimentar

ADÂNC, *adj.* „al cărui fund se află la o distanță (relativ) mare de marginea de sus, de suprafață; afund, profund”
~ și *afund*; ~ și *profund*

ADÂNCIME, *s.f.* „faptul sau însușirea de a fi adânc; profunzime”
~ *profundă*

ADECVAT, *adj.* „potrivit, corespunzător, nimerit”

~ și *bine-venit*; ~ și *convenabil*; ~ și *corespunzător*; ~ și *nimerit*; ~ și *oportun*; ~ și *potrivit*; ~ și *recomandabil*

ADEMENIRE, *s.f.* „faptul de a ispiți, a seduce”

v. *ISPITĂ* și ~; *TENTAȚIE* și ~
ADEMENTOR, *adj.* „care atrage, ispitește”

v. *ATRAȚIE* ~oare; *ISPITĂ* ~oare;
TENTAȚIE ~oare

ADEPT, *s.m.* „persoana care aderă la convingerile cuiva”

v. *PROZELIT* și ~
ADESEA, *adv.* „de multe ori; des; deseori”

~ și *frecvent*; ~ și *repetat*
ADEVĂR, *s.n.* „concordanță între cunoștințele noastre și realitatea obiectivă”

v. *JUSTEȚE* și ~; *VERIDICITATE* și ~
ADEVĂRAT, *adj.* „care corespunde adevărului; real; veridic”

v. *AUTENTICITATE* ~ă; *CERTITUDINE* ~ă; *JUȘTEȚE* ~ă; *ORIGINALITATE* ~ă; *POZITIV* și ~; *SADEA* și ~; *VERIDICITATE* ~ă; *VERITABIL* și ~

ADIERE, *s.f.* „suflare lină de vânt”
~ de vânt; ~ lină; ~ ușoară

ADIO, *interj.* (formulă de salut la despărțire) „rămas-bun (pentru totdeauna sau pentru un timp îndelungat de la cineva sau de la ceva)”

~ și *la revedere*

ADITIV, *s.m.* „substanță care se adaugă la un ulei mineral pentru a-i ameliora proprietățile sau pentru a obține noi calități”

~ *adăugat*

ADȚIONAL, *adj.* „care se adaugă sau care trebuie adăugat”

v. *SUPLIMENT* ~; *SUPLIMENTAR* și ~

AD LITTERAM, *loc.adv.* (< lat. *ad litteram* „după literă”) „cuvânt cu cuvânt, literă cu literă, întocmai”

~ și *întocmai*; ~ și *textual*

ADMISIBIL, *adj.* „care poate fi admis”
~ și *posibil*

ADMONEȘTE, *vb.* „a muștra cu severitate, a dojeni aspru”

a. ~ *aprig*; ~ *aspru*; ~ *brutal*; ~ *crâncen*; ~ *cumplit*; ~ *dur*; ~ *necruțător*; ~ *nemilos*; ~ *răstit*; ~ *sever*; ~ *violent*; b. ~ și *a certa*; ~ și *a dojeni*; ~ și *a muștra*; ~ și *a ocări*

ADMONEȘTE, *s.f.* „adresă oficială care conține o muștrare adresată cuiva”

v. *OCARĂ* și ~; *REPROȘ* și ~
ADOLESCENT, *s.m.* „persoană aflată în vârsta tinereții”

a. ~ *tânăr*; b. ~ și *tânăr*
ADORA, *vb.* „a admira, a diviniza, a cinsti”

v. *IDOLATRIZA* și ~; *VENERA* și ~
ADORAȚIE, *s.f.* „admirație nemărginită”

v. *VENERAȚIE* și ~

ADUCE, *vb.* „a lua cu sine un lucru și a veni cu el undeva sau la cineva”
~ *aportul*

ADULARE, *s.f.* „lingușire, flatare, adulație”

v. *LINGUȘEALĂ* și ~

ADULATOR, *adj.* „lingușitor”

v. *LINGUȘEALĂ* ~oare

ADULMECA, *vb.* „a avea simțul mirosului”

~ *mirosul*

ADUNA, *vb.* „a strânge la un loc ceea ce se află răspândit, împrăștiat, risipit; a strânge”

a. ~ *împreună*; ~ *laolaltă*; b. ~ și *a reuni*; ~ și *a strânge*

ADUNAT, *adj.* „care sunt strânse la un loc”

v. *RECOLTĂ* ~ă

ADVERSAR, *s.m.* „persoană care face concurență, care luptă împotriva alteia sau împotriva unei concepții, a unei idei; rival, potrivnic”

~ și *concurrent*; ~ și *dușman*; ~ și *inamic*; ~ și *potrivnic*; ~ și *rival*

ADVERSITATE, *s.f.* „împrejurare potrivnică cu care cineva are de luptat”

v. *VITREGIE* și ~

AER, *s.n.* „atmosfera, văzduh”

v. *ZBURA* în ~

AERIAN, *adj.* „care se produce în aer”

v. *ZBOR* ~

AFABIL, *adj.* „binevoitor, cordial”

v. *BUNĂVOINȚĂ* ~ă; *CORDIALITATE* ~ă; *PRIETENOS* și ~

AFABILITATE, *s.f.* „însușirea de a fi binevoitor; cordialitate”

a. ~ *amabilă*; ~ *amicală*; ~ *binevoitoare*; ~ *cordială*; ~ *prietenoasă*; b. ~ și *amabilitate*; ~ și *bunăvoință*; ~ și *căldură*; ~ și *cordialitate*; ~ și *prietenie*; ~ și *simpatie*

AFACERIST, *s.m.* „persoana care practică afacerea”

v. *PROFITOR* și ~

AFARĂ, *adv.* „dincolo de limitele unui spațiu închis”

v. *IEȘI* ~; *IZGONI* ~

AFECTARE, *s.f.* „faptul de a se comporta altfel decât este în realitate; scifoșeală”

v. *EMFAZĂ* și ~; *FANDOSEALĂ* și ~; *GRANDILOCVENȚĂ* și ~; *PREȚIOZITATE* și ~

AFECTAT, *adj.* „care se arată altfel decât este în realitate, pentru a face o impresie favorabilă; prefăcut, nenatural, nefiresc”

v. *EMFAZĂ* ~ă; *FANDOSEALĂ* ~ă; *FORȚAT* și ~; *GRANDILOCVENȚĂ* ~ă; *PREȚIOZITATE* ~ă; *STUDIAT* și ~; *TEATRAL* și ~; *UMFLAT* și ~

AFECTUOS, *adj.* „care manifestă simpatie, prietenie pentru cei din jur; prietenos”

v. *BUNĂVOINȚĂ* ~oasă; *DRA-GOSTE* ~oasă; *PRIETENOS* și ~

APECȚIUNE, *s.f.* „simpatie, prietenie, dragoste față de cineva”

v. *DRAGOSTE* și ~; *SIMPATIE* și ~; *SLĂBICIUNE* și ~; *TANDREȚE* și ~

AFIRMA, *vb.* „a susține cu tărie, a declara în mod ferm”

a. ~ *categoric*; ~ *decis*; ~ *hotărât*; ~ *răspicat*; ~ *tranșant*; b. ~ și *a arăta*; ~ și *a declara*; ~ și *a exprima*; ~ și *a susține*; ~ și *a zice*

AFLUENȚĂ, *s.f.* „mulțime de oameni care se îndreaptă spre același punct; aflux, îmbulzeală, năvală; cantitate mare; abundență”

a. ~ *abundență*; ~ *îmbelșugată*; ~ *mare*; ~ *numeroasă*; b. ~ și *abundență*; ~ și *aflux*; ~ și *aglomerație*; ~ și *îmbelșugare*; ~ și *îmbulzeală*; ~ și *îngheșuială*; ~ și *învălmășeală*; ~ și *năvală*

AFLUX, *s.n.* „cantitate mare, abundență”

v. *AFLUENȚĂ* și ~

AFORISM, *s.n.* „maximă, sentință”

v. *PANSEU* și ~; *ZICALĂ* și ~

AFORISTIC, *adj.* „care conține aforisme; în formă de aforism”

v. *PANSEU* ~

AFRONT, *s.n.* „însultă, jignire, ofensă adusă cuiva în public”

~ *injurios*; ~ *însultător*; ~ *jignitor*; ~ *ofensator*; ~ *umilitor*

AFUND, *adj.* „adânc, departe, profund”

~ și *adânc*; ~ și *profund*

AGASA, *vb.* „a irita, a enerva”

v. *SĂCĂI* și ~

AGASANT, *adj.* „enervant; iritant”

v. *PISĂLOGEALĂ* ~ă; *PLICTISITOR* și ~

AGASARE, *s.f.* „iritare, enervare, plictiseală cu insistențe”

~ *enervantă*; ~ *obositoare*; ~ *plictisitoare*; ~ *săcăitoare*; ~ *tracasantă*

AGEAMIU, *adj.* „începător, novice, profan”

~ și ignorant; ~ și incompetent; și nepriceput; ~ și neștiutor

AGER, *adj.* „iute în mișcări; sprinten; isteț, deștept”

v. ACUITATE ~ă; PERSPICACITATE ~ă; SCRUTĂTOR și ~; SPRINTENEALĂ ~ă; SUBTILITATE ~ă; VIOI și ~; VIVACE și ~

AGERIME, *s.f.* „calitatea de a fi ager”
v. PERSPICACITATE și ~; SAGACITATE și ~; SPRINTENEALĂ și ~; SUBTILITATE și ~; UȘURINȚĂ și ~

AGHEASMĂ, *s.f.* „apă sfințită”
~ sfințită

AGHESMUI, *vb.* (*fam., glum.*) „a (se) îmbăta”

v. ÎMBĂTA și ~

AGIL, *adj.* „care se mișcă ușor și repede; suplu, vioi, sprinten”

v. SPRINTENEALĂ ~ă; SUPLEȚE ~ă; VIOI și ~

AGILITATE, *s.f.* „ușurință în mișcări; suplețe, sprinteneală, vioiciune”

a. ~ sprintenă; ~ ușoară; ~ vioaie;
b. ~ și iuteală; ~ și repeziciune; ~ și sprinteneală; ~ și ușurință; ~ și vioiciune

AGITA, *vb.* „a ridica masele, a ațâța, a răzvrăti”

v. STĂRNI și ~; VIERMUI și ~; ZVÂRCOLI și ~

AGITAT, *adj.* „care se mișcă încoace și încolo, care se agită”

v. ANIMAȚIE ~ă; FORFOTĂ ~ă; NEASTÂMPĂR ~; NELINIȘTE ~ă; VÂNZOLEALĂ ~ă; VIERMUIALĂ ~ă; ZBUCIUMARE ~ă

AGITAȚIE, *s.f.* „stare de neliniște excesivă, de tensiune nervoasă”

v. FORFOTĂ și ~; NEASTÂMPĂR și ~; NELINIȘTE și ~; SARABANDĂ și ~; VÂNZOLEALĂ și ~; VIERMUIALĂ și ~; ZBATERE și ~; ZBUCIUMARE și ~

AGLOMERAȚIE, *s.f.* „îmbulzeală, înghesuială, aglomerare”

v. AFLUENȚĂ și ~

AGONISEALĂ, *s.f.* „ceea ce agonisește cineva; economii, câștig”

v. PRICOPSEALĂ și ~

AGRAMAT, *adj.* *s.m.* „ignorant, incult”
v. INCULT și ~

AGREABIL, *adj.* „plăcut, distractiv”
v. AGREMENT ~; AMUZAMENT ~; PLĂCERE ~ă; SIMPATIE ~ă

AGREMENT, *s.n.* „plăcere, distracție”
~ agreabil; ~ atrăgător; ~ draguț;
~ nostim; ~ plăcut; ~ simpatic

AGRESIUNE, *s.f.* „atac împotriva cuiva”

v. ATAC și ~; URGISIRE și ~

AGRESIV, *adj.* „care are caracterul unei agresivități”

v. ATAC ~; IMPULSIVITATE ~ă; VIOLENȚĂ ~ă

AGRESIVITATE, *s.f.* „însușirea de a fi agresiv”

~ bătaioasă; ~ belicoasă; ~ brută; ~ impulsivă; ~ nestăpânită; ~ violentă

AIDOMA, *adv.* „la fel, asemenea, identic”

~ și aieva; ~ și asemenea; ~ și așijderea; ~ și deopotrivă; ~ și identic; ~ și întocmai

AIEVEA, *adv.* „în realitate; cu adevărat, într-adevăr”

v. AIDOMA și ~; POZITIV și ~; VERITABIL și ~

AIUREA, *adv.* „în alt loc, în altă parte; undeva, altundeva”

~ și anapoda

AIUREALĂ, *s.f.* „vorbire lipsită de sens; absurditate”

~ aberantă

v. ABERAȚIE și ~; ABSURDITATE și ~; ZĂPĂCEALĂ și ~

AIURIT, *adj.* „care are comportări anormale; zăpăcit, trăsnet, zănat”

v. ZĂNATIC și ~; ZĂPĂCEALĂ ~ă; ZĂPĂCIT și ~; ZURLIU și ~; ZVÂNTURATIC și ~

AJUNS, *adj.* „care s-a îmbogățit; a parvenit”

v. PARVENIT și ~

AJUTOR, *s.n.* „sprijin, participare la efortul cuiva; îndrumare, asistență acordată cuiva”

v. SPRIJIN și ~; SUPTOR și ~

ALAI, *s.n.* „mulțime de oameni care însoțește o ceremonie; paradă, pompă”

v. PROCESIUNE și ~; SUITĂ și ~

ALARMA, *vb.* „a neliniști, a îngrijora”
v. INTRIGA și ~

ALARMAT, *adv.* „neliniștit, îngrijorat”
v. IMPACIENTAT și ~

ALĂTURA, *vb.* „a așeza alături; a alipi”

v. JUXTAPUNE și ~

ALĂTURAT, *adj.* „învecinat”

v. VECIN ~; VECINĂTATE ~ă

ALĂTURI, *adv.* „lângă cineva sau ceva; unul lângă altul, unul împreună cu altul”

v. ALIPI ~; ANEXA ~; JUXTAPUNE ~

ALB, *adj.* „care are culoarea zăpezii sau a laptelui”

v. ȚINCVAIS ~

ALBASTRU, *adj.* „care are culoarea cerului senin”

v. SAFIR ~; SINEALĂ ~ă

ALCĂTUI, *vb.* „a compune; a crea”
~ o compunere; ~ o creație

ALCOOLEMIE, *s.f.* (alcool + -emie „sânge”) „prezență temporară a alcoolului în sânge”

~ în sânge

ALEAN, *s.n.* „melancolie, dor”

v. DOR și ~

ALEATORIU, *adj.* „întâmplător”

~ și accidental; ~ și incidental; ~ și întâmplător; ~ și ocazional; ~ și sporadic

v. HAZARD ~; ÎNTÂMPĂLARE ~ie; NIMEREALĂ ~ie

ALEGE, *vb.* „a prefera ceva sau pe cineva; a selecta”

a. ~ preferențial; ~ selectiv; **b.** ~ și a opta; ~ și a prefera; ~ și a selecta; ~ și a tria

ALEGERE, *s.f.* „preferință, opțiune”
v. OPȚIUNEA ~ii

ALEGERI, *s.f.* (*la pl.*) „desemnarea unei sau a mai multe persoane prin vot”
~ electorale

ALERGA, *vb.* „a fugi, a goni”

a. ~ fuga; **b.** ~ și a fugi; ~ și a goni

ALES, *adj.* „deosebit, special”
v. SELECT și ~; SIMANDICOS și ~; STILAT și ~

ALIENARE, *s.f.* „nebunie”

v. SCRÂNTEALĂ și ~

ALIENAT, *adj.* *s.m.* „care suferă de o boală mintală; dement”

v. NEBUN și ~; OSPICIU de ~i

ALIMENTA, *vb.* „a consuma sau a da să consume alimente; a se hrăni; a mânca”

~ cu mâncare; ~ cu bucate

ALINA, *vb.* „a potoli, a domoli, a liniști”
v. POTOLI și ~

ALINARE, *s.f.* „liniștire, calmare”

v. DOMOLIRE și ~

ALINIA, *vb.* „a (se) așeza în linie dreaptă”

~ în linie; ~ în rând; ~ în sir

ALINTA, *vb.* „a dezmiarda, a mângâia”

v. MÂNGÂIA și ~

ALINTARE, *s.f.* „dezmiardare, mângâiere, răsfățare”

~ dezmiardată; ~ răsfățată

ALINTĂTOR, *adj.* „dezmiardător, mângâietor”

v. COMPLIMENT ~; DEZMIERDARE ~oare

ALIPI, *vb.* „a (se) lipi, a (se) alătura, a (se) atașa”

~ alături

ALIPIT, *adj.* „care este lipit, alăturat”
v. ADAOS ~; ADĂUGAT și ~

ALOCUȚIUNE, *s.f.* „scurtă cuvântare ocazională”

~ scurtă

ALTERARE, *s.f.* „modificare în rău a calității unor alimente, produse etc. sub acțiunea unui agent extern”

v. VICIERE și ~

ALTERAT, *adj.* „modificat în rău sub acțiunea unui agent extern”

v. VICIERE ~ă

ALTERCAȚIE, s.f. „discuție aprinsă între două sau mai multe persoane”

~ verbală

ALTERNARE, s.f. „revenire succesivă”

~ consecutivă; ~ succesivă; ~ treptată

ALT FEL, adv. „în alt mod”

în ~

ALTITUDINE, s.f. „înălțime a unui punct de pe suprafața pământului”

~ înaltă; ~ ridicată

v. RIDICA la ~

ALTUNDEVA, adv. „în alt loc, în altă parte”

v. MUTA ~

ALUNECUȘ, s.n. „loc alunecos; ghețuș”

v. GHEȚUȘ și ~

ALUNGA, vb. „a sili să plece dintr-un loc”

v. IZGONI și ~; PRIGONI și ~

ALUNGAT, adj. „gonit, izgonit”

v. EXILAT ~

ALUNGIT, adj. „prelung, lungăreț”

v. OBLONG și ~

ALUZIE, s.f. „cuvânt, expresie, frază prin care se face o referire la o persoană, la o situație, la o idee, fără a o exprima direct”

a. ~ insinuantă; b. ~ și insinuare

AMABIL, adj. „prietenos, binevoitor; politicos”

v. AFABILITATE ~ă; BUNĂVOINȚĂ ~ă; GENTILEȚE ~ă; POLITETE ~ă; PREVENITOR și ~; PRIETENOS și ~; SĂRITOR și ~; SERVIABILITATE ~ă; SOLICITUDINE ~ă

AMABILITATE, s.f. „atitudine amabilă; politețe”

v. AFABILITATE și ~; GENTILEȚE și ~; SERVIABILITATE și ~; SOLICITUDINE și ~

AMANET, s.n. „garanție depusă în contul unei datorii sau al executării unei lucrări”

v. GAJ și ~; ZĂLOG și ~

AMATOR, s.m. „persoană care se ocupă cu o meserie, cu o artă, cu o

disciplină, fără a o exercita ca profesionist”

v. DILETANT și ~

AMĂGIRE, s.f. „faptul de a (se) amăgi; înșelare; iluzionare”

~ iluzorie; ~ înșelătoare; ~ seducătoare

AMĂGITOR, adj. „care amăgește; înșelător”

v. ILUZIE ~oare; ILUZORIU și ~;

MIRAJ ~; SPECIOS și ~

AMĂNUNT, s.n. „element secundar, neesențial; detaliu”

~ detaliat; ~ marginal; ~ mic; ~ minor; ~ neimportant; ~ periferic; ~ secundar; ~ subsidiar

AMĂNUNȚIT, adj., adv. „care cuprinde multe amănunte; detaliat”

v. DETALIERE ~ă; DETALIU ~;

PERTRACTA ~

AMĂRĂCIUNE, s.f. „măhnire, tristețe”

v. OBIDĂ și ~; TRISTEȚE și ~

AMĂRĂT, adj. „care este măhnit, necăjit, supărat, trist”

v. ABĂTUT și ~; NECĂJIT și ~; OBIDIT și ~

AMÂNARE, s.f. „tărăgănare”

v. TERGIVERSARE și ~

AMÂNDOI, num. „și unul, și altul; ambii”

v. AMBII ~

AMBALA, vb. „a împacheta”

v. ÎMPACHETA și ~

AMBALAJ, s.n. „împachetare”

v. ÎMPACHETA ~ul

AMBIANT, adj. „care se găsește în jur, în apropiere”

v. ANTURAJ ~

AMBIANȚĂ, s.f. „mediu înconjurător”

~ înconjurătoare

AMBIGUITATE, s.f. „însușirea, starea a ceea ce este ambiguu; lipsă de precizie, de claritate; echivoc”

~ confuză; ~ echivocă; ~ evazivă; ~ imprecisă; ~ neclară; ~ obscură; ~ vagă

AMBII, num. „amândoi”

~ amândoi; ~ doi

AMBIȚIE, s.f. „dorință de glorie, de onoruri, de parvenire”

v. VELEITATE și ~

AMBIȚIOS, adj. „plin de ambiție, pornit din ambiție”

v. VELEITATE ~oasă

AMELIORA, vb. „a îmbunătăți”

a. ~ în bine; b. ~ și a îmbunătăți; ~ și a îndrepta; ~ și a perfecționa

AMELIORARE, s.f. „îmbunătățire, îndreptare, ameliorație”

v. ÎMBUNĂTĂȚIRE și ~

AMELIORATIV, adj. „care ameliorează, ameliorant”

v. REMEDIU ~

AMENINȚA, vb. „a manifesta intenția de a face rău”

v. PERICLITA și ~; PROFERA și ~; RĂȚOI și ~

AMENINȚARE, s.f. „primejdie, pericol”

v. PERICOL și ~; PRIMEJDIE și ~; PROFERA ~ări

AMENINȚĂTOR, adj. „periculos, primejdios”

v. PERICOL ~; PRIMEJDIE ~oare; RĂSTI ~; RĂȚOI ~

AMERIZA, vb. „acțiunea unui hidroavion de a coborî pe suprafața unei ape”

~ pe apă; ~ pe mare²

AMESTEC, s.n. „reunire de lucruri sau substanțe diverse”

~ eterogen; ~ felurit; ~ variat

AMESTECAT, adj. „compus din elemente diferite; împeștriat”

v. PESTRIȚ și ~; VARIETATE ~ă

AMEȚEALĂ, s.f. „stare în care omul își pierde simțul echilibrului”

v. VERTII și ~

AMEȚI, vb. „a (se) îmbăta (ușor)”

v. ÎMBĂTA și ~

AMEȚITOR, adj. „care provoacă amețelă”

v. SARABANDĂ ~oare; VERTIGINOS și ~; VERTII ~

AMIC, s.m. „prieten”

~ și prieten

AMICAL, adj. „prietenos; prietenesc”

v. AFABILITATE ~ă; PRIETENOS

și ~; SOLICITUDINE ~ă

AMINTI, vb. „a face ca cineva să-și reproducă în minte un fapt, o situație ș.a. din trecut”

~ din memorie

AMINTIRE, s.f. „semn că cineva sau ceva n-a fost dat uitării”

~ de neuitat

AMOR, s.n. „iubire, dragoste”

v. DRAGOSTE și ~

AMORȚEALĂ, s.f. „stare de insensibilitate trecătoare a corpului sau a unei părți a corpului”

v. TOROPEALĂ și ~

AMORȚIT, adj. „care este lipsit de vigoare, de energie”

v. TOROPEALĂ ~ă

AMPLASARE, s.f. „așezare, plasare”

v. SITUARE și ~

AMPLIFICA, vb. „a mări, a lărgi, a dezvolta”

v. EXAGERA și ~

AMPLIFICARE, s.f. „intensificare, potențare”

~ intensă; ~ mărită; ~ potențată; ~ sportivă

AMPLOARE, s.f. „desfășurare largă; întindere; extindere”

~ cuprinzătoare; ~ întinsă; ~ largă; ~ mare¹; ~ vastă

AMPLU, adj. „mare, larg, dezvoltat (din punct de vedere cantitativ, intensiv etc.)”

v. EXTINDERE ~ă; LĂRGIME ~ă; ORATORIU ~

AMPRENTĂ, s.f. „imagine a unui obiect întipărită prin presare pe o suprafață”

v. PECETE și ~

AMURG, s.n. „perioadă de timp după apusul soarelui, când este semiîntuneric; înserare”

~ crepuscular

AMUȚI, vb. „a înceta de a vorbi; a tăcea, a se potoli”

v. TĂCEA și ~